

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0201.6/ 638

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

25 มีนาคม 2551

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า
พ.ศ. 2551- 2554

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า
พ.ศ. 2551- 2554

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2550 เห็นชอบในหลักการตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า พ.ศ. 2551-2554 ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ โดยให้กระทรวงและจังหวัดที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับการใช้จ่ายงบประมาณปี 2551 ตามความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายในระยะเวลา 6 เดือน นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้รวบรวมผลความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า พ.ศ. 2551-2554 เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน พบว่าในช่วงระหว่าง 4-10 มีนาคม 2551 มีการเกิดหมอกควันขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และลำปาง แต่คาดการณ์ว่าสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง จะไม่รุนแรงเหมือนที่เกิดขึ้นใน ปี 2550

2. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขหมอกควันและไฟป่า ปี 2551 กระทรวงที่เกี่ยวข้องได้ปรับการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

3. การควบคุมไฟป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้มีการดำเนินมาตรการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไฟป่า โดยประสานกับจังหวัดในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เพื่อจัดตั้งศูนย์ประสานงานจัดการไฟป่าระดับจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ และประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมไฟป่า รวมทั้ง ออกประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่าที่ชัดเจน

4. การควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำโครงการนำร่องสาธิตการใช้มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น

5. การปฏิบัติการฝนหลวง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ประสานไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

6. การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศกรณีมลพิษหมอกควันข้ามแดน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมคณะทำงานด้านหมอกควันและไฟป่าอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ครั้งที่ 1 (1st TWG Mekong) และการประชุมคณะกรรมการภายใต้ข้อตกลงอาเซียน เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ 2 (COM-2) ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 4-7 มีนาคม 2551 ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันให้มีการดำเนินการความร่วมมือในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนให้เกิดผลในทางปฏิบัติและมอบหมายให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาศักยภาพการป้องกันและควบคุมไฟป่า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการดับไฟป่าร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

7. การประสานความร่วมมือกับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการประสานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ที่ตรวจพบว่ามีจุดความร้อน (Hotspots) จำนวนมากหรือบริเวณที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานจำนวนมาก เช่น เชียงใหม่ ลำปาง และเพชรบูรณ์ เป็นต้น เพื่อแจ้งไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังไฟป่า รวมทั้งควบคุมกิจกรรมการเผาในที่โล่งต่างๆ

8. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการป้องกันหมอกควันและไฟป่า ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2551 ดังนี้

8.1 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดการเผาในที่โล่งเพื่อลดภาวะโลกร้อน ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มสื่อมวลชนแขนงต่างๆ และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1,500 คน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเผาในที่โล่งและสามารถถ่ายทอดไปสู่สาธารณชนได้อย่างถูกต้อง

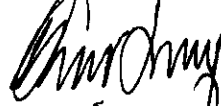
8.2 พิธีปล่อยกองกำลังผสมเพื่อป้องกันรักษาป่า ควบคุมไฟป่า และมลภาวะทางอากาศ ในช่วงฤดูแล้ง 2551 ณ บริเวณจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก โดยกองกำลังผสมประกอบด้วย กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และมวลชนราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) จำนวน 6,000 คน

9. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างการประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและไฟฟ้า พ.ศ. 2552-2554 เพื่อให้ทบทวน แผนงานและแผนงบประมาณ และจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

รายละเอียดดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอนงค์วรรณ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักบริหารกลาง

โทร. 02 278 8544

โทรสาร 02 278 2544

ความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า

พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๔

๑. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่าปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ เพื่อกำกับ ดูแล และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ โดยกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้ปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ๒๕๕๑ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๓๑๒.๗๒๘ ล้านบาท เพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ (งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ กำหนดไว้ ๗๕๒.๘๗ ล้านบาท) ในส่วนของพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ปรับการใช้จ่ายงบประมาณปี ๒๕๕๑ ให้การสนับสนุนจังหวัดในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ พะเยา ลำพูน และน่าน รวมทั้งสิ้น ๔.๒ ล้านบาท (งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ กำหนดไว้ ๔๓๘.๑๐ ล้านบาท) นอกจากนี้ คณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เพื่อติดตามความพร้อมในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า รวมทั้งได้ติดตามความพร้อมของหน่วยดับไฟป่าบริเวณรอบพระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมตลอดช่วงเวลาที่จะเกิดปัญหามอกควันและไฟป่า ให้สามารถเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันท่วงที

ในส่วนของการขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๕๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดตั้งแผนงาน โครงการย่อยหรือกิจกรรม เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณภายใต้ชื่อเดียวกัน คือ “โครงการแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า”

๒. การดำเนินมาตรการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควันอย่างต่อเนื่อง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย และแม่ฮ่องสอน เพื่อเตรียมความพร้อมในการประสานแจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควัน โดยกำหนดให้มีการรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศผ่านเว็บไซต์ (www.pcd.go.th) ทุกวัน ในกรณีเกิดสถานการณ์หมอกควันจะมีการแจ้งเตือนให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ทราบทางโทรศัพท์มือถือผ่านระบบ SMS

จากการติดตามตรวจสอบสถานการณ์การเผาในที่โล่งในช่วงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ (๔-๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑) โดยใช้ภาพถ่ายดาวเทียม ตรวจพบจุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งในประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศลาว กัมพูชา

ภาคเหนือของประเทศไทยตอนบน ประกอบกับกระแสลมที่พัดมาจากทิศตะวันออกและสภาพความกดอากาศสูงกำลังปานกลางที่ปกคลุมประเทศไทยตอนบน ส่งผลให้ฝุ่นละอองเกิดการสะสมจนอยู่ในระดับเกินมาตรฐานในบางพื้นที่ ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในช่วงระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๑ ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปได้ ดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจพบปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) เพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐานในช่วงระหว่างวันที่ ๕-๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด ตรวจพบในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑ มีค่าเท่ากับ ๑๔๔.๒ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ณ สถานีโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย (มาตรฐานปริมาณฝุ่นขนาดเล็กเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

จังหวัดลำปาง ตรวจพบปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) เพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับเกินเกณฑ์มาตรฐานในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในช่วงระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด ตรวจพบในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑ มีค่าเท่ากับ ๑๙๖.๒ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ณ สถานีศาลหลักเมือง

จังหวัดเชียงรายและแม่ฮ่องสอน ปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) ยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ผลการตรวจวัดอยู่ในช่วง ๑๘.๖-๑๑๔.๑ และ ๑๕.๗-๗๙.๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาอาเซียน (ASEAN Specialized Meteorological Centre (ASMC)) ได้รายงานสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคอาเซียนว่า จำนวนจุดความร้อน (Hotspots) ในอนุภูมิภาคแม่โขงมีจำนวนน้อยกว่าปี ๒๕๕๐ อันเป็นผลมาจากมีฝนตกในพื้นที่ นอกจากนี้ ASMC ได้คาดการณ์สภาพภูมิอากาศในระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ๒๕๕๑ จะได้รับอิทธิพลจากปรากฏการณ์ลานีญา (La Niña) ซึ่งจะส่งผลให้อนุภูมิภาคแม่โขงมีความชื้นและปริมาณฝนเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติเล็กน้อย จึงคาดว่าสถานการณ์ไฟและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขงจะไม่รุนแรงเหมือนกับที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๐

๓. การควบคุมไฟป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไฟป่า ดังนี้

(๑) ประสานงานกับจังหวัดในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานจัดการไฟป่า ระดับจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมไฟป่าในพื้นที่และประสานงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมไฟป่า

(๒) ออกประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่า และประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์ไฟป่า ในระดับจังหวัด อำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) สั่งการให้หน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ เตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ไฟป่า และเฝ้าระวังพื้นที่ที่คาดว่าจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า โดยให้ถือภารกิจด้านไฟป่าเป็นภารกิจเร่งด่วนและต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก

(๔) พยากรณ์สถานการณ์ไฟป่า โดยใช้ภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านเว็บไซต์ (www.dnp.go.th/forestfire)

(๕) ตรวจติดตามจุดความร้อน (Hotspots) หรือบริเวณที่มีค่าความร้อนผิดปกติ โดยใช้ดาวเทียม และแจ้งผลการตรวจพบจุดความร้อน ให้หน่วยปฏิบัติงานภาคสนามเข้าดำเนินการดับไฟ

(๖) จัดให้มีสายด่วน ๑๓๖๒ และศูนย์แจ้งเหตุในพื้นที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถเข้าไปปฏิบัติการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ทันท่วงที

(๗) การปฏิบัติงานดับไฟป่า มีแผนการระดมพลดับไฟป่า ๓ ระดับ คือ ๑) สถานการณ์ปกติ ๒) สถานการณ์รุนแรง และ ๓) สถานการณ์วิกฤติ โดยเตรียมกำลังพนักงานดับไฟป่าของหน่วยงานควบคุมไฟป่าทั่วประเทศประมาณ ๖,๐๐๐ คน รองรับการทำงานดับไฟป่าในแต่ละพื้นที่ กรณีที่จะต้องดำเนินการดับไฟป่าในสถานการณ์วิกฤติ จะมีชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่าหรือ “หน่วยเสือไฟ” ที่เป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษเคลื่อนที่เร็ว สมรรถนะสูง เข้าร่วมปฏิบัติงาน จำนวน ๑๕ ชุด รวม ๒๒๕ นาย

(๘) ขอความร่วมมือจากประชาชนในการงดจุดไฟเผาป่าโดยเด็ดขาด เพิ่มมาตรการเข้มงวดกับบุคคลที่เข้าไปทำกิจกรรมในเขตพื้นที่ป่าและบริเวณติดต่อกัน ให้เพิ่มความระมัดระวังในการประกอบกิจกรรมที่ต้องจุดไฟและการนำเชื้อเพลิงเข้าไปในพื้นที่

(๙) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ป่า และบริเวณโดยรอบได้ทราบและตระหนักถึงผลกระทบและความเสียหายที่เกิดจากไฟป่า รวมทั้งการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันไฟป่าทุกรูปแบบผ่านสื่ออย่างต่อเนื่อง

๔. การควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแผนการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำโครงการนำร่องสาธิตการใช้มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเผาในที่โล่งให้กับประชาชน เกษตรกร และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการท้องถิ่น กำหนดการสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา ไกล่ลอบต่อช่วงฟางข้าวควบคู่กับการใช้น้ำหมักชีวภาพในการย่อยสลายเศษพืชในจังหวัดที่มีพื้นที่การเกษตรเป็นปริมาณมาก ตลอดจนส่งเสริมให้เครือข่ายเกษตรปลอดการเผา มีการจัดตั้งศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตรปลอดการเผา โดยให้การสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรให้มีการนำไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจังในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ลดการเผาทำลายเศษวัสดุการเกษตรที่เป็นสาเหตุให้ดินเสื่อมโทรม และลดปริมาณการระบายฝุ่นละอองที่เกิดจากการเผาก่อมลพิษบรรยากาศ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินงานในพื้นที่อื่นต่อไป

๕. การปฏิบัติการฝนหลวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ได้ตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำฝนหลวงและสร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย โดยมีระยะเวลาดำเนินการในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศกรณีมลพิษหมอกควันข้ามแดน สืบเนื่องจากประเทศไทยได้ร่วมลงนามในข้อตกลงอาเซียน เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ประเทศภาคีสมาชิกที่ให้สัตยาบันแล้ว ๘ ประเทศ ได้แก่ บรูไน มาเลเซีย พม่า สิงคโปร์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา และไทย นอกจากนี้ประเทศไทยได้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านหมอกควันและไฟป่าในอนุภูมิภาคแม่โขง (Technical Working Group on Fire and Haze in the Mekong Sub-Region : TWG Mekong) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่าทั้งในระดับประเทศและระดับอนุภูมิภาคแม่โขง โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานด้านหมอกควันและไฟป่าในอนุภูมิภาคแม่โขง ครั้งที่ ๑ (1st TWG Mekong) และการประชุมคณะกรรมการภายใต้ข้อตกลงอาเซียน เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ ๒ (The Second Meeting of the Committee under the Conference of the Parties to the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution) ที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๔-๗ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยผลักดันให้แต่ละประเทศจัดทำแผนปฏิบัติการและดำเนินการตามแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๗. การประสานความร่วมมือกับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ประสานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ที่ตรวจพบว่ามีจุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากหรือผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เพชรบูรณ์ เลย พิษณุโลกและอุดรธานี เพื่อให้แจ้งไปยังหน่วยงาน ในระดับพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในการเฝ้าระวังไฟป่า การงดการเผาขยะมูลฝอย และเศษวัสดุจากการเกษตร การฉีดน้ำในพื้นที่ผิวถนนเพื่อลดการแพร่กระจายของฝุ่นละออง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และสำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเข้มงวดและควบคุมกิจกรรมการเผาในที่โล่งในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๘. การดำเนินงานของพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้มีการประชุมเตรียมการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด ในการวางแผนการดำเนินงานด้านการควบคุมและป้องกันปัญหามอกควันและไฟป่า โดยได้ออกประกาศจังหวัดกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันหมอกควันและไฟป่า และออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานระดับต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ ตลอดจนการจัดให้มีศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด และการติดตามรายงานผลการดำเนินงาน นอกจากนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการป้องกันหมอกควันและไฟป่า ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ดังนี้

๘.๑ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดการเผาในที่โล่งเพื่อลดภาวะโลกร้อนในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑,๕๐๐ คน ประกอบด้วย

- (๑) เครือข่ายหอกระจายข่าว
- (๒) นักจัดรายการวิทยุ/โทรทัศน์
- (๓) เครือข่ายวิทยุชุมชน
- (๔) วิทยุชุมชน
- (๕) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
- (๖) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ๘ จังหวัด

ภาคเหนือตอนบน

- (๗) อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดการเผาในที่โล่งเพื่อลดภาวะโลกร้อนในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (๑) เพื่อสร้างความรู้ แก่สื่อมวลชนในเรื่องการเผาในที่โล่ง เพื่อลดภาวะโลกร้อน และเผยแพร่ได้อย่างถูกต้อง
- (๒) เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นจากการเผาในที่โล่ง ผบกระทบและความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดการเผาในที่โล่ง
- (๓) เพื่อสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและช่องทางในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อกำรดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๔) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการรับมือสถานการณ์หมอกควันและ ไฟป่าต่อไป

๔.๒ พิธีปล่อยกองกำลังผสมป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า ณ บริเวณสถานที่จัดงานมหกรรมพืชสวนโลก โดยกองกำลังผสมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มวลชนราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสป.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖,๐๐๐ คน มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันรักษาป่า ควบคุมไฟป่า และมลภาวะทางอากาศในช่วงฤดูแล้ง ๒๕๕๑